

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İmam Ahmed bin Hanbel'in İ'tikadı

www.muvahhid.info

Ehli Sünnet ve'l-Cemaatten olan Mü'minin Özellikleri

Müellif: İmam Ahmed bin Hanbel (H. 164-241)

Ebu Ya'la, Tabakat ul-Hanabile, 1/294-295

Metin:

:مُحَمَّدُ بْنُ حَبِيبٍ الْأَنْدَرَانِيُّ نَقَلَ عَنْ إِمَامِنَا أَشْيَاءَ
مِنْهَا رِسَالَةٌ فِي السَّنَةِ فَقَالَ: سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ صِفَةُ الْمُؤْمِنِ مِنْ أَهْلِ السَّنَةِ
وَالْجَمَاعَةِ مَنْ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَقْرَبُ
بِجَمِيعِ مَا أَنْتَ بِهِ الْأَنْبِيَاءِ وَالرُّسُلِ وَعَقْدَ عَلَيْهِ عَلَى مَا أَظْهَرَ وَلَمْ يَشْكُ فِي إِيْمَانِهِ وَلَمْ يَكْفُرْ
أَحَدًا مِنْ أَهْلِ التَّوْحِيدِ بِذَنْبٍ وَأَرْجَأَ مَا غَابَ عَنْهُ مِنَ الْأُمُورِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَفُوضَ
أَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَلَمْ يَقْطَعْ بِالذُّنُوبِ الْعَصْمَةَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَعَلِمَ أَنَّ كُلَّ شَيْءٍ بِقَضَاءِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - - اللَّهُ وَقْدَرَهُ وَالْخَيْرَ وَالشَّرَّ جَمِيعًا وَرَجَا لِمُحْسِنِ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ
وَتَخَوَّفَ عَلَى مَسِيئَتِهِمْ وَلَمْ يَنْزِلْ أَحَدًا مِنْ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ جَنَّةً وَلَا نَارًا بِإِحْسَانٍ اِكْتَسَبَهُ وَلَا بِذَنْبٍ
اِكْتَسَبَهُ حَتَّى يَكُونَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الَّذِي يَنْزِلُ خَلْقَهُ حَيْثُ يَشَاءُ وَعَرَفَ حَقَّ السَّلَفِ الَّذِينَ
اخْتَارَهُمُ اللَّهُ لَصَحْبَةِ نَبِيِّهِ وَقَدَّمَ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعِثْمَانَ وَعَرَفَ حَقَّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ
وَطَلْحَةَ وَالزُّبَيْرَ وَعَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَسَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَاصٍ وَسَعِيدَ بْنَ زَيْدٍ بْنَ عَمْرٍو
بْنِ نَفِيلٍ عَلَى سَائِرِ الصَّحَابَةِ فَإِنَّ هَؤُلَاءِ التَّسْعَةَ الَّذِينَ كَانُوا مَعَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
عَلَى جَبَلٍ حَرَاءٍ فَقَالَ: النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : " اسْكُنْ حَرَاءَ فَمَا عَلَيْكَ - وَسَلَّمَ
إِلَّا نَبِيٌّ أَوْ صَدِيقٌ أَوْ شَهِيدٌ " وَالنَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَاشَرَهُمْ وَتَرَحَّمَ عَلَى جَمِيعِ
أَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صَغِيرِهِمْ وَكَبِيرِهِمْ وَحَدَّثَ بِفَضَائِلِهِمْ وَأَمْسَكَ عَمَّا شَجَرَ بَيْنَهُمْ وَصَلَاةَ
الْعَبِيدِ وَالْخَوْفَ وَالْجُمُعَةَ وَالْجَمَاعَاتِ مَعَ كُلِّ أَمِيرٍ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ وَالْمَسْحَ عَلَى الْخَفَيْنِ فِي
السَّفَرِ وَالْحَضَرَ وَالْقَصْرَ فِي السَّفَرِ وَالْقُرْآنَ كَلَامَ اللَّهِ وَتَنْزِيلَهُ وَلَيْسَ بِمَخْلُوقٍ وَالْإِيْمَانَ قَوْلَ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِلَى آخِرِ - وَعَمَلُ يَزِيدٍ وَيَنْقُصُ وَالْجِهَادَ مَاضٍ مِنْذُ بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّدًا
عَصْبَةً يَقَاتِلُونَ الدِّجَالَ لَا يَضُرُّهُمْ جُورُ جَائِرٍ وَالشِّرَاءَ وَالْبَيْعَ حَلَالٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ عَلَى
حُكْمِ الْكِتَابِ وَالسَّنَةِ وَالتَّكْبِيرِ عَلَى الْجَنَائِزِ أَرْبَعًا وَالِدَعَاءَ لِأُتَمَّةِ الْمُسْلِمِينَ بِالصَّلَاحِ وَلَا
تَخْرُجَ عَلَيْهِمْ بِسَيْفِكَ وَلَا تَقَاتِلَ فِي فِتْنَةٍ وَالزَّمَّ بَيْتَكَ وَالْإِيْمَانَ بِعَذَابِ الْقَبْرِ وَالْإِيْمَانَ بِمَنْكَرٍ
وَنَكِيرٍ وَالْإِيْمَانَ بِالْحَوْضِ وَالشَّفَاعَةِ وَالْإِيْمَانَ أَنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ يَرَوْنَ رَبَّهُمْ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
وَالْإِيْمَانَ أَنَّ الْمَوْحِدِينَ يَخْرُجُونَ مِنَ النَّارِ بَعْدَ مَا امْتَحَنُوا كَمَا جَاءَتْ الْأَحَادِيثُ فِي هَذِهِ
الْأَشْيَاءِ عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - نُوْمَنُ بِتَصَدِيقِهَا وَلَا نَضْرِبُ لَهَا الْأَمْثَالَ هَذَا مَا
اجْتَمَعَ عَلَيْهِ الْعُلَمَاءُ فِي جَمِيعِ الْأَفَاقِ

Muhammed İbni Habib el-Anderi şöyle dedi: "İmam Ahmed İbni Hanbel'in şöyle dediğini işittim: Ehli Sünnet ve'l-Cemaatten olan bir mü'minin özellikleri şudur:

1- Allah'tan başka kendisine tapılmaya layık ilah olmadığına ve O'nun tek ve ortaksız olduğuna ve de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şahadet eden her kimse (Ehli Sünnet ve'l-Cemaatten olan bir mü'mindir).

2- Bütün nebi ve resullerin geldiği şeyi hayatına aksettirir. O dili ile söylediğine kalben iman eder.

3- İncancından şüpheyeye düşmez.

4- Tevhid ehlinden hiç kimseyi günahından dolayı tekfir etmez. Ancak bilinmeyen şeylerin hükmünü Allah'a havale eder. O Allah'a tevekkül eder. Günahtan dolayı Allah'ın selametini garanti etmez.

5- İyinin, kötünün; herşeyin, Allah'ın kaza ve kaderi ile olduğuna inanır.

6- Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ümmetinden salih amel işleyenler için (hayrı) ümid eder, fasık olan (kişinin sonu) için korkar.

7- Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ümmetinden hiçkimseyi işlediği iyi veya kötü amel sebebi ile cennete yada cehenneme sokmaz. Allah kullarını dilediği yere yerleştirecek olandır.

8- Allah'ın Peygamberi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e katılmak için kendilerini seçtiği selefin haklarını bilir (haklarına riayet eder).

9- Ebu Bekir (ra), Ömer (ra) ve Osman (ra)'a öncelik verir. Ali İbni Ebi Talib (ra)'nın, Talha (ra)'nın, Zubeyir (ra)'nın, Abdurrahman İbni Avf (ra)'nın, Sad İbni Ebi Vaggas (ra)'nın, Said İbni Zeyd İbni Amr İbni Nufeyl (ra)'nın diğer sahabeler üzerindeki üstünlüğünü bilir. Şüphesiz onlar, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Hira Dağında: "Sakin ol ey Hira! Çünkü üzerinde bir peygamber, bir sıddık ve bir şehid bulundurmaktasın." buyurduğunda (Rasulullah) onların onuncusu idi.

10- Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bütün sahabelerine karşı, gencine yaşlısına, rahmet eder. Onların faziletlerinden bahseder ve

onların aralarında cereyan eden (olumsuz) şeylerden (bahsetmekten) kaçınır.

11- Salih olsun fasık olsun her emir ile iki bayram namazını, korku namazını, Cuma namazını ve cemaat namazlarını kılar.

12- Mukim olsun seferi olsun mestlerin üzerine mesh eder.

13- Seferi iken namazları kısaltır (kasr-ı salat).

14- Kur'an Allah'ın Kelamı ve Vahyidir ve yaratılmamıştır.

15- İman söz ve ameldir. Artar ve eksilir.

16- Cihad Allah'ın Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i gönderdiği zamandan Deccal'a karşı savaşacak grubun zamanına kadar devam edecektir. Kınayanların kınaması onlara zarar vermeyecektir.

17- Kur'an ve Sünnet'e uygun alışveriş Kıyamet Gününe kadar caizdir.

18- Cenaze üzerine dört defa Allahu Ekber! (Allah en büyüktür!) demek.

19- Müslümanların imamlarının takvalı olması için dua etmek. Onlara karşı kılıç ile isyan etme. Fitne olduğunda savaşma, evinde kal.

20- Kabir azabına iman.

21- Münker ve Nekir (meleklerine) iman.

22- Havz'a ve şefaate iman.

23- Rü'yet'e iman.

24- Allah'ın birliğine şehadet edenlerin, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadislerinin bunları aktardığı gibi, cehennemde yandıktan sonra oradan çıkacağına iman.

25- Biz bunların doğru olduğuna iman ediyor ve bunlar hakkında kelama dalmıyoruz.

26- Bu, bütün şehirlerin alimlerinin üzerinde icma etikleridir."

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Vefat Ettiğinde Üzerinde Bulunduğu Sünneti

Müellif: İmam Ahmed bin Hanbel (H. 164-241)

Kaynak: Ebu Ya'la, Tabakat'ul Hanabile, 1/131

سمع عبد الرحمن الفهري وغيره وروى عَنْ إمامنا أشياء منها ما أَنبَأَنَا المبارك قَالَ: أَخْبَرَنَا عبد العزيز الأزجي حَدَّثَنَا أبو بكر المفيد حَدَّثَنَا الحسن بْن إِسْمَاعِيلَ الربيعي قَالَ: قَالَ لي أَحْمَدُ بن حنبل إمام أهل السنة والصابر تحت المحنة أجمع تسعون رجلاً من التابعين وأئمة المسلمين وأئمة السلف وفقهاء الأمصار عَلَى أن أولها الرضا بقضاء الله عَزَّ - السنة التي توفي عنها رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَلَّ والتسليم لأمره والصبر عَلَى حكمه والأخذ بما أمر الله به والانتهاه عما نهى الله عنه والإيمان بالقدر خيره وشره وترك المراء والجدال فِي الدين والمسح عَلَى الخفين والجهاد مع كل خليفة بر وفاجر والصلاة عَلَى من مات من أهل القبلة والإيمان قول وعمل يَزِيدُ بالطاعة وينقص بالمعصية والقرآن كلام الله منزل عَلَى قلب نبيه مُحَمَّد - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - غير مخلوق من حيثما تلى والصبر تحت لواء السلطان عَلَى ما كان فيه من عدل أو جور وأن لا نخرج عَلَى الأمراء بالسيف وإن جاروا وإن لا نكفر أحداً من أهل التوحيد وإن عملوا الكبائر والكف عما شجر بين أصحاب رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وأفضل الناس بعد رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أبو بكر وعمر وعثمان وعلي ابن عم رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - والترحم عَلَى جميع أصحاب رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وعلى أولاده وأزواجه وأصهاره رضوان الله عليهم أجمعين فهذه السنة الزموها تسلموا أخذها هدى وتركها ضلالة

Ebu'l-Hüseyin Muhammed İbni Ebi Ya'la dedi ki: Mübarek bize şöyle dedi: Abdu'l-Aziz el-Azci bize şöyle dedi: Ebu Bekir el-Müfid bize nakletti ki: Hasan İbni İsmail er-Rabiy bize nakletti ki: Ehli Sünnet'in İmamı ve şiddetli sınanma karşısında sabır gösteren Ahmed İbni Hanbel bana dedi ki:

"Tabiinden, Müslümanların âlimlerinden ve seleften ve değişik şehirlerin fakihlerinden 90 kişi icma etmişlerdir ki; Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefat ettiği üzerinde bulunduğu Sünneti şudur:

1- İlki: Allah'ın kazasından memnun olmak ve razı olmak ve O'nun emrine uymak, O'nun hükmüne karşı sabır göstermek, O'nun emrettiğini yapmak ve O'nun yasakladığından sakınmak.

- 2- Kadere hayrı ve şerri ile iman etmek.
- 3- Dinde çekişme ve tartışmadan kaçınmak.
- 4- Mest üzerine mesh etmek.
- 5- Salih olsun fasık olsun her halife ile cihada katılmak.
- 6- Ehli Kible'den herkim ölürse onun için (cenaze) namazı kılmak.
- 7- İmanın söz ve amelden oluştuğuna, itaat ile arttığına ve isyankarlık ile azaldığına (inanmak).
- 8- Kur'an'ın Allah'ın Peygamberi Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kalbine ilka ettiği Kelamı olduğuna (inanmak). O (Kur'an) her ne şekilde kıraat edilse yahut ezbere okunsa da yaratılmamıştır.
- 9- Adil olsun zalim olsun, otorite sahibi olan kişinin hükmü altında sabırlı olmak.
- 10- Zalim ve zorba olsalar dahi yöneticilere karşı kılıçla isyan etmediğimize (inanmak).
- 11- Büyük günah işleseler dahi tevhid ehlinden hiçkimseyi tekfir etmediğimize (inanmak).
- 12- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sahabeleri arasında cereyan eden olaylar hakkında konuşmaktan kaçınmak.
- 13- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra insanoğlunun en şereflipleri: Ebu Bekir (ra), Ömer (ra), Osman (ra) ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in amca oğlu Ali (ra) olduğuna (inanmak).
- 14- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sahabelerinin tümü, ayrıca onun (sallallahu aleyhi ve sellem) soyu, eşleri ve evlilik yolu ile edindiği akrabaları için Allah'tan rahmette bulunmasını istemek, Allah onların tümünden razı olsun.

Bu sünnettir, ona sıkıca tutun ve kurtuluşa erersin. Ona uymak hidayet onu terk etmek ise sapkınlıktır.”

Ehl-i Sünnetin Esasları (Usul'us Sünne)

Müellif: İmam Ahmed bin Hanbel (H. 164-241)

بسم الله الرحمن الرحيم

Kadı Ebu'l-Hüseyin Muhammad İbni Ebi Ya'la dedi ki: Ben Mübarek'e okuyarak şöyle dedim: Abdu'l-Aziz el-Azci bize bildirdi; Ali İbni Buşran bize bildirdi; Osman (İbni Semak) bize bildirdi; Hasan İbni Abdu'l-Vehhab bize bildirdi; Süleyman İbni Muhammed el-Munkari bize bildirdi; Abdus İbni Malik el-Attar bana bildirdi; Ben Ebu Abdullah Ahmed İbni Hanbel'i şöyle derken işittim:

“İndimizde sünnetin esasları şunlardır:

- 1- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sahabelerinin üzerinde bulundukları şeye tutunmak.
- 2- Onları (ve bulundukları yolu) takip edilecek bir model olarak almak.
- 3- Bidatlerin terk edilmesidir ve her bidat dalalettir (sapıklıktır).
- 4- (Bidat ehli ile) Tartışmaları/çekişmeleri terk etmek.
- 5- Heva ehli ile oturmayı terk etmek.
- 6- Ve dini hususlarda çekişmeyi, tartışmayı ve düşmanlığı terk etmek.
- 7- Ve bize göre sünnet Rasulullah (sallalahi aleyhi vesellem)'in eserleri (rivayetleri)dir ve sünnet Kur'an'ı tefsir eder ve Kur'an'ın delilidir.
- 8- Sünnet Kur'an'ın manasına ve doğru tefsirine dair deliller ve yönlendirmeler içeren bir klavuzdur.
- 9- Sünnette kıyas olmaz, ona darb-ı mesel yapılmaz; açıklamalar yahut benzetmeler yapılamaz.
- 10- Aynı zamanda heva ve akıllar onu tam olarak kavrayamaz.
- 11- Aksine o itaati (ve ona uymayı) ve hevayı terketmeyi gerektirir.

12- Sünnetin gerekli ve zorunlu olmasından dolayı onun gereklerinden bir hasleti terk eden, onu (tamı tamına) kabul etmemiştir, ona iman etmemiştir ve onun ehlinden değildir.

13- Kadere hayrı ve şerri ile iman etmektir.

14- Bu konuda rivayet edilen hadisleri tasdik etmek ve onlara iman etmektir. Onlara "niçin?" yahut "nasıl?" diye sormak değildir. Aksine bu hadislerin doğru olduğuna şahitlik etmek ve onlara iman etmektir.

15- Hadisin açıklamasını bilmeyen ve de ona akıl yetiremeyen, bunun hükmüne iman etmek ve teslim olmak ile yetinir çünkü dinden olan herşey onun için mükemmelleştirilmiştir. Ve onun için gerekli olan iman etmek ve ona uymaktır tıpkı kader konusunda ve benzerlerinde (rivayet edilen) sadıkul masdukun hadisinde olduğu gibi.

16- Ayrıca tıpkı Rü'yet konusundaki hadislerde olduğu gibi, hepsine; hatta insanların işittiklerine aykırı olsa dahi ve hatta dinleyen kimse bununla isyan ettiğine inansa ve bu görüşe karşı olsa dahi (hepsine iman etmek ve gereğine uymakla mükelleftir).

17- Şurası kesin ki; onlara iman etmek ve güvenilir raviler tarafından rivayet edilmiş olan; ne onlardan ne de benzerlerinden bir kelimeyi dahi inkar edip reddetmemek onun için zaruridir.

18- Ve o, hiç kimseyle bu konularda tartışmamak, kimseyle (bu hususlarda) ihtilafa düşmemek ayrıca bu konularda nasıl tartışılacağını öğrenmemekle de (yükümlüdür).

19- Şüphesiz Kader, rü'yet ve Kur'an ve diğer başka meselelerde kelama dalmak hoşlanılmayan ve yasaklanan hususlardandır.

20- Bunu yapan kimse, söylediği ile hakka isabet etse dahi, bu şekilde tartışmayı terkedinceye ve esere (rivayetlere) teslim olup iman edinceye kadar Ehli Sünnet ashabından olamaz.

21- Kur'an Allah Kelamıdır, mahluk değildir. Kişi "O mahluk değildir" demek, Allah Kelamı Allah'tan ayrı ve farklı birşey değildir demek ve ondan tek bir şey bile yaratılmamıştır demek gevşeklik göstermemelidir.

22- Ve bu konuda bidat uyduran ve de benim kıraatım yaratılmıştır diyen

yada buna benzer şeyler söyleyen kimse ile tartışmaktan sakın!

23- Ve bu hususta tereddüt edip 'Mahlukmudur değildir bilmem ancak o Allah Kelamıdır' diyen kimse de tıpkı 'o mahluktur' diyen kimse gibi bidatçidir.

24- Şüphesiz o Allah kelimedir ve yaratılmamıştır.

25- Kıyamet gününde Rü'yet'e (Allah'ın kıyamet gününde mümin kulları tarafından görüleceğine) iman etmek Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sahih hadislerde rivayet edilmiştir.

26- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Rabbini görmesi doğru ve sahihdir. Bunu Katade, İkrime'den, o da İbni Abbas (radiyallahuuma)'dan rivayet etti. el-Hakem, Eban'dan, o da İbni Abbas (radiyallahuuma)'dan rivayet etti. Yine Ali Bin Zeyd, Yusuf bin Mahran'dan, o da İbni Abbas (radiyallahuuma)'dan rivayet etti.

27- Bu hadis bizim katımızda Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den bize geldiği biçimde zahiri üzere kabul edilir. Bu konuda kelama dalmak bidattir. Lakin biz hadise, zahirinde geldiği gibi iman eder, bu konuda kimseyle tartışmayız.

28- Kıyamet gününde mizana, bizlere hadisde geldiği üzere: 'Kul kıyamet gününde tartılır da sivri sinek kadar ağırlık taşımaz.', iman etmek.

29- Ve kişinin amelleri tıpkı eserde rivayet edildiği üzere tartılır. Ona iman etmek ve onun doğruluğunu tasdik etmek, bunu kabul etmeyenden uzaklaşmak ve onunla tartışmayı terk etmek gerekir.

30- Allah'ın, kıyamet gününde kullarıyla arada bir tercüman olmadan konuşacağına iman etmek ve bunun doğruluğuna şahitlik etmek gerekir.

31- Havz'a ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kıyamet gününde, ümmetinin ona uğrayıp (su içeceği), genişliği bir ayda seyahat edilebilecek ölçüde olan bir havzı olduğuna iman etmek gerekir. İçme kaplarının sayısı, bu konudaki birden çok sahih hadis uyarınca, gökteki yıldızlar kadardır.

32- Kabir azabına ve bu ümmetin kabirlerinde imtihan olunacağına, imandan, İslamdan, rabbinin kim olduğundan, peygamberinin kim

olduğundan sorulacaklarına iman etmek gerekir.

33- Ve Allah nasıl dilemiş ve nasıl murad etmişse o şekilde münker ve nekir meleklerinin kabirdeki kişiye geleceğine (de iman etmek gerekir). Buna iman etmek ve doğruluğuna şahitlik etmek gerekir.

34- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şefa'at edeceğine (de iman etmek gerekir) ve cehennemde yandıktan sonra kömür gibi olmuş bir kavmin cehennemden (şefa'at ile) çıkarılacağına iman etmek gerekir. Nakilde işaret edildiği üzere onlara cennetin kapısındaki nehre girmeleri emrolunur. Bu Allah nasıl dilerse öyle olur. Buna ancak iman etmek ve doğruluğunu tasdik etmek gerekir.

35- Mesih Deccal'in çıkacağına, iki gözünün arasında kafir yazılı olacağına iman etmek gerekir. Onun (çıkışı) hakkındaki hadislerle iman etmek gerekir. Bunların olacağına (da) iman etmek gerekir.

36- (Meryem oğlu) İsa (as)'ın nüzul edeceğine ve Deccali Lüd Kapısı'nda öldüreceğine iman etmek gerekir.

37- İmanın söz ve amel olduğuna (da iman etmek gerekir). Hadisde de rivayet edildiği üzere "İman bakımından müminlerin en kamili, ahlakça en güzel olanıdır" iman artar ve eksilir.

38- Herkim namazı terk ederse, kafir olur. Namazdan başka terki küfür olan amel yoktur. Kim namazı terk ederse kafirdir. Nitekim Allah onun katlini helal kılmıştır.

39- Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebu Bekr es-Sıddık (radiyallahu anhum), sonra Ömer bin el-Hattab (radiyallahu anhum), sonra Osman bin Affan (radiyallahu anhum)dur.

40- Tıpkı Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının bu üçünü öne geçirdikleri gibi biz de bunları öne geçiririz. Bu konuda (ashab) ihtilaf etmemişlerdir.

41- Bu üçünden sonra (fazilet bakımından) beş şura ashabı; Ali bin Ebi Talib (radiyallahu anhum), Zübeyr (radiyallahu anhum), Talha (radiyallahu anhum), Abdurrahman bin Avf (radiyallahu anhum) ve Sa'd ibni Ebi Vakkas (radiyallahu anhum) gelir. Bunların hepsi hilafet için

uygundur ve hepsi de imamdır.

42- Bu konuda mezhebimiz İbni Ömer (radiyallahu anhuma) hadisidir; "Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatta iken ve de ashabı çok fazla iken, biz ashabı şöyle sıralardık; (önce) Ebu Bekr, sonra Ömer, sonra Osman, sonra susardık."

43- Beş şura ashabından sonra Muhacirden (olan) Bedir ehli gelir. Daha sonra Ensardan olup Bedirde savaşıyan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı gelir. Bundan sonrakiler hicretteki önceliklerine ve dine giriş sıralarına göre sıralanırlar.

44- Bunlardan sonra insanların en üstünleri: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı, onun (sallallahu aleyhi ve sellem) gönderildiği nesil gelir. Onunla (sallallahu aleyhi ve sellem) bir sene, veya bir ay, veya bir gün veya bir saat sohbet/arkadaşlık eden yahut onu (sallallahu aleyhi ve sellem) gören her kimse sahabedir. Sahabeliği onun (sallallahu aleyhi ve sellem) ile arkadaşlık etmesine, birlikte zaman geçirmesine, onun (sallallahu aleyhi ve sellem) sözlerini işitmesine ve ona (sallallahu aleyhi ve sellem) bakmasına göre ölçülür.

45- Dolayısı ile onlardan sahabelik bakımından en altta olanı, topladığı bir çok amellerle Allah'a kavuşan ancak Rasulallah (sallallahu aleyhi ve sellem)i görmeyen kilerden daha üstündür. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile arkadaşlık eden, onu (sallallahu aleyhi ve sellem) gören ve onu (sallallahu aleyhi ve sellem) dinleyen kimseler (sahabe) ise bundan derece bakımından daha üstündür.

46- Onu (sallallahu aleyhi ve sellem) gözüyle görüp iman eden kimse, bir saatlik görse de, sahabeliği sebebiyle, bütün hayırını toplamış olan tabiinden üstündür.

47- İyi de olsa, günahkar da olsa insanların (ümmetin) hilafet hususunda karar verdikleri, etrafında toplanıp kendisinden razı oldukları, hilafet makamına gelmiş liderleri ve Müminlerin Emirini dinleyip, itaat etmek gerekir.

48- Ayrıca Müminlerin Emiri olarak adlandırılıp halife olana kadar insanlarla savaşıyan kimseyi de (halife olduğunda dinleyip, itaat etmek gerekir).

49- Kıyamet gününe kadar iyi olsun facir olsun umera ile gazaya çıkmak gerekir ve hiç bir şekilde terk edilemez. (Bunun gibi) fey'in taksimi ve hadlerin ikamesi de sonsuza kadar terk edilemez. Hiç kimsenin imamlara bu hususta hakaret etmesi veya onlarla çekişmesi caiz değildir.

50- Yine zekatları onlara vermek caiz ve geçerlidir. Zekatını onlara veren kimsenin zekatı, imamları iyi yada facir olsun yerini bulur.

51- Halifenin ve onun tayin ettiği kimsenin arkasında Cuma namazı kılmak caizdir, tamdır ve iki rekat olarak kılınır. Bu namazı (facir imamın veya facir imanın atadığı imamın arkasında kıldığı için) eksik görüp iade eden bidatçidir, eserleri terk etmiş bir kimsedir ve sünnete muhalefet etmiştir. İmamların iyisinin ve facirinin ardında namaz kılmanın doğru olduğunu kabul edip bunu caiz görmezse, o kimseye Cuma'nın faziletinden bir nasip yoktur.

52- Sünnet ise, namazı onlarla beraber iki rekat olarak kılmaktır. Bu eksiksiz bir namazdır, gönlünde bu hususta bir şüphe olmasın.

53- İster insanların rızası ve kabulü ile, ister onlarla savaşarak imameti ele geçirmiş ve insanların üzerinde anlaştıkları, etrafında toplandıkları, hilafetini onayladıkları müslümanlardan bir lidere karşı isyan eden kimse, Müslümanların birliğini bozmuş ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den gelen rivayetlere muhalefet etmiş olur. Bu şekilde ölürse cahiliye üzere ölmüş olur.

54- Sultanı öldürmek helal değildir ve insanlardan hiç kimsenin onlara isyan etmesi caiz değildir. Kim böyle yaparsa sünnetin ve doğru yolun haricinde bir bidatçidir.

55- Kişinin canına ve malına saldırırlarsa, canını ve malını korumak için hırsızlara ve haricilere karşı savaşmak caizdir. Bu durumda gücü yettiği kadar onlara (hırsızlara ve isyancılara) karşı kendini müdafaa eder (onlara karşı savaşmak, kendisini ve malını korumak ve onları canından ve malından püskürtmek vs.).

56- Ancak onlar kişiyi bırakıp giderlerse, kişinin araması (bulmaya çalışması) caiz değildir. Yine onları takip etmesi (izlerini sürmesi) de imam yahut Müslümanlar üzerinde otorite sahipleri dışında (caiz değildir).

57- Kişi sadece bulunduğu yerde kendisini savunabilir ve onlara karşı

duruşu ile kimseyi öldürmemeye niyet etmesi gerekir. Şayet canını ve malını müdafaa esnasında saldırganı öldürürse Allah öldürüleni (kendisinden ve her türlü hayırdan) uzak tutar. Şayet canını ve malını savunurken öldürülecek olursa, hadislerde geldiği gibi o kimsenin şehid olmasını umarım.

58- Bu konudaki bütün hadisler, saldırgan ile çarpışmayı emreder fakat, onu öldürmeyi, arkasını takip etmeyi yahut yere düşmesi yada yaralanması durumunda işini bitirmeyi emretmez.

59- Eğer onu esir alırsa onu öldürmemelidir ve de ona had cezası da uygulamamalıdır. Ancak onun durumu Allah'ın kendisini atadığı ve kendisine yetki verdiği kimseye bu konuda hükmetmesi için havale edilir.

60- Ve (yine) kible ehlinden herhangi bir kimsenin işlediği bir amel sebebiyle onun cennetlik veya cehennemlik olduğuna şahitlik etmeyiz. Salih kimse için ümit besleriz ve günahkar kimse için de korkar, onun için Allah'ın rahmetini umarız.

61- Herkim Allah'ın huzuruna cehennemi gerektiren bir günahla çıkarsa ancak o günahı tevbe etmiş, o günaha tekrar dönmemiş (tekrar tekrar aynı günahı işlememiş) ve onda ısrar etmemiş ise, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. O, kullarının tevbesini kabul edendir, kötülüklerini bağışlayandır.

62- Ve herkim Allah'ın huzuruna bu işlediği günahı dolay dünyada kendisine had cezası uygulanmış olarak çıkarsa, bu durumda had, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den gelen rivayette olduğu gibi, onun günahına kefarete olur.

63- Ve herkim de Allah'ın huzuruna cezayı gerektirecek günahlarda ısrarcı olmuş ve de tevbe etmemiş olarak çıkarsa bu durumda onun durumu Allah'a kalmıştır, Allah dilerse ona azab eder, dilerse onu bağışlar.

64- Ve herkim de Allah'ın huzuruna kafir olarak çıkarsa, Allah o kimseye azap eder onu bağışlamaz.

65- Recm, kendisini (evlilik ile) koruma altına almış bir kimsenin zina etmesi durumunda ister bunu kendisi itiraf etsin isterse ona karşı deliller ile ispat olunsun, uygulanması gereken bir haktır.

66- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) recim cezası uygulamıştır, raşid halifeler de recim cezasını uygulamışlardır.

67- Ve herkim Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sahabelerinden birini kötüler ve küçük görürse veya yaptığı bir şeyden dolayı onlardan birine buğzeder yada onun eksikliklerini diline dolarsa, bu kişi bir bidatçidir.

68- O kişi, onların (sahabelerin) tümü için Allah'tan af dilemedikçe (onları rahmetle anmadıkça) ve kalbi onlar için samimi ve selim olmadıkça bu konumda kalır.

69- Nifağa gelince; Bir kimsenin Allah'ı inkar etmesi ve (gizliden) Allah'tan başkalarına ibadette bulunması bununla beraber, tıpkı Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanındaki münafıklar gibi, açıktan İslam'ını beyan etmesi küfürdür.

70- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in; "Şu üç şey kimde bulunursa o münafıktır" hadisine gelince, bu vebalin ağırlığını anlatmak içindir. Bunları öylece rivayet ederiz, yorum yapmayız. (Tıpkı) Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in; "Benden sonra birbirinizin boyunlarını vurarak sapık kafirlere dönmeyin" hadisi, "iki Müslüman kılıçlarıyla çarpışırsa öldüren de, öldürülen de ateştedir" hadisi ve "Müslüman sövmek fasıklık, onu öldürmek küfürdür" hadisi, "kim kardeşine ey kafir derse bu küfür ithamı ikisinden birini bulur" hadisi ve "zayıf bir ihtimal ile dahi olsa nesebden uzak olduğunu belirtmek, Allah'ı inkardır" hadisi ve buna benzer başka hadisler sahihtir ve korunmuştur.

71- Ona yorumunu bilmesek de teslim oluruz. Bunlar hakkında konuşup mücadeleye girmeyiz. Bu hadisleri ancak böyle rivayet edilen hadislerle açıklarız. Bunları en uygun olan anlamına hamlederiz.

72- Cennet ve Cehennem Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den gelen; "Cennete girdim ve orada bir köşk gördüm", "Kevseri gördüm", "Cennet halkının çoğunun şunlar şunlar olduğuna muttali oldum..", "Cehennem'e şöyle muttali oldum.." hadislerinde belirtildiği gibi yaratılmışlardır, şuan mevcuttur.

73- Herkim onların yaratılmamış olduğunu iddia ederse Kur'anı ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadislerini yalanlamış olur. Böyle bir kimsenin cennete ve cehenneme de inandığını sanmam.

74- Ve herkim kible ehli bir muvahhid olarak ölürse, onun cenaze namazı kılınır ve onun için bağışlanma dilenilir.

75- Onun için bağışlanma dilemekten geri durulmaz ve işlediği küçük yada büyük günah sebebiyle onun cenaze namazını terk etmeyiz. Onun işi Allah'a havale edilir.

Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat Akidesi, İmam Ahmed ibni Hanbel (ra.h)

İbnu'l-Cevzi, Menakib el-İmam Ahmed ibni Hanbel, 167-171

بسم الله الرحمن الرحيم

(Kaderilerin) Kader, (Rafızilerin) Rafd, (Mutezililerin) İtizal, (Mürcienin) İrca ve (Mutezililerin) Halku'l-Kur'an fitnesi zamanında İmam Ebu'l-Hasan Musedded İbni Mesahid ibni Mesarbil Esedi Basri (ö.228H), Ahmed ibni Hanbel'e Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetinden olan hususlara dair (bir mektup) yazıp gönderdi. Bu mektup İmam'a ulaştığında (İmam Ahmed) ağlayarak şöyle dedi:

Biz Allah'a aidiz ve muhakkak O'na döneceğiz. Bu Basri (Basralı manasında), ilim edinmek için yeterince mal sarfetmiş ancak onun ilmi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bu hususlardaki sünnetini öğrenmesine yetmemiş.

Daha sonra (İmam Ahmed) cevaben şöyle yazdı:

Hamd Allah'adır ki O; her çağda, sapmış topluluklara hidayet davetini ulaştırıp insanların (şirk, küfür ve cehalet içerisinde) yıkımını durduran ilim ehini korumuştur. Onlar (manen) ölü olanı, Allah'ın kitabı (Kur'an) ile hayata döndürmüş ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünneti ile (şirk, küfür ve cehalet içerisinde yok olmaktan) kurtarmışlardır. Şeytanın (manen) öldürdüğü nicelerini hayata döndürdüler, nice (yolunu şaşırp) sapmış (Allah'ın izni ile) hidayete iletmışlerdir. Onların uğraşlarının sonucu müslümanların yararına olmuştur. Bu kimseler aşırıların tahriflerini ve bidate tutularak fitneleri açığa vuran ve umuma yayan, Allah'ın Kitabı üzerinden ayrılığa düşerek bölük-pörçük olan batıl ehlinin hilelerini izale etmişlerdir (ki) onlar Allah'a buhtanlar isnad

etmişler ve O'nun hakkında sayısız şüpheleri yeşertmişlerdir. Onlar Allah'ın Kitabı hakkında ilimsizce konuştuılar. Bizler bu sapık mezheplerden Allah'a sığınırız. Allah'ın salat ve selamı peygamberinin üstüne olsun.

Emma ba'd;

Allah bizlere O'nun rızasını kazanma kabiliyeti versin ve bizleri azabından korusun ve bizleri O'ndan korkan ve O'na dair ilim sahibi olanların yoluna iletsin.

Sana ve kendime takvayı, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetini ve Müslümanların Cemaatinin farzlarını tavsiye ederim. Ona muhalefette bulunan için kötü bir varış yeri ve onun gerekleriyle amel eden için de iyi bir varış yeri olduğunu bilmekteyiz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu sözü bize ulaştı: Allah bir kulunu, bir sünnetde devamlılığı sebebiyle cennetine sokar.

Siz insanlara emrediyorum, hiçbirşeye Kur'an'dan öncelik vermeyin. Kur'an Allah'ın kelimidir ve Allah'ın kelamını ulaştırdığı vesileler yaratılmış değildir ve Lehv-i Mahfuz'da bulunanlar da yaratılmış değildir. Onun yaratılmış olduğunu söyleyen kimse kafirdir ve onları tekfir etmeyen kişiler de (kendilerine hüccet ikame edilmesinden sonra durumlarını değiştirmedikleri zaman) kafirdirler.

Allah'ın kitabından sonra, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünneti, hadisleri ve (sonra da) sahabe kavilleri ve (sonra da) tabiin(den olanların) sözleri gelir. Kurtuluş, Enbiya ve Resullerin sözlerine ittiba etmekte ve onları doğrulamaktır. Bu hususlar, ilim ehlinin en önde gelen şahsiyetleri tarafından devamlı dile getirilmiştir.

Cehm ibni Safvan'ın fikirlerinden sakının. Alimlerimize göre, Cehmiye Mezhebi üçe ayrılmaktadır:

1- (Cehmiye Mezhebinden) bir grup Kur'an'ın Allah'ın kelamı olduğunu ve yaratılmış olduğunu söyler.

2- İkinci grup Kur'an'ın Allah'ın kelamı olduğunu söyler ve yaratılmış olup olmaması hakkında sükut eder. Onlar vegafiyye (tevacuk edenler)dir.

3- Üçüncü grup Kur'an tilaveti sırasında söylediklerinin yaratılmış

olduğunu söyler.

Bunların tümü Cehmiyye'dir ve alimler bu görüşleri herkim dile getirir ve bunlardan tevbe etmezse, onun elinin kestiğinin (hayvanın etinin) helal olmayacağı ve bu kişinin görüşlerine itibar edilmeyeceği hususunda icma etmişlerdir.

İman söz ve amelden oluşur ve onda eksilme ve artma olur. Eğer salih ameller yaparsan (bu durumda) imanda artma olur; eğer kötü amellerde bulunursan, (bu durumda imanda) eksilme olur. Bir insanın iman olmaksızın İslam dairesi içerisinde kalması mümkün müdür? Eğer tevbe ederse, iman etmiş olur ve bir kimseyi, şirk (işlemesi) dışında yahut da Allah'ın farzlarından birini inkar ederek kafir olması dışında hiçbirşey İslam dairesi dışına çıkarmaz. Eğer bu kimse tembellikten dolayı bir ameli terkederse, onun bu durumu Allah'a kalmıştır; onu cezalandırır yada affeder.

Mu'tezile'ye dair alimlerimiz icma etmişlerdir ki, onlar günahlardan dolayı Müslümanı tekfir etmeyi yeğlemişlerdir. Mu'tezile'den herkim böyleyse, bundan dolayı Adem (as)'ın günah işleyerek küfre de düştüğünü ve Yusuf (as)'ın kardeşleri babalarına yalan söylediklerinde küfre de düştüklerine inanır. Mu'tezile mensupları hırsızlık yapan kimsenin cehennemlik olduğu ve karısının da onu boşamakla yükümlü oldukları akidesinde icma etmişlerdir. Eğer önceden hac yükümlülüğünü yerine getirmişse, onu iade etmelidir. Bu tür sözler söyleyen kimse küfre bulaşmıştır. Onlar hakkındaki hüküm, onlar bu akideden tevbe edinceye kadar; onlara selam verilmeyeceği, ve de onlarla konuşulmayacağı ne de onların boğazladığı hayvanın etinden yenilmeyeceğidir.

Rafiziler'e dair alimlerimiz onların akidesinin; Ali (ra)'nın Ebu Bekir (ra) ve Ömer (ra)'dan daha faziletli olduğu ve Ali (ra)'nın Ebu Bekir (ra)'dan daha önce müslüman olduğu şeklinde olduğunda icma etmişlerdir. Bu görüşü tercih eden kimse Kitabı ve Sünneti açıktan yalanlamaktadır. Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurmaktadır: "Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar..." (el-Fetih 48/29) Bu ayet-i kerime de Allah (azze ve celle), Ali (ra)'ya değil Ebu Bekir (ra)'ya Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra öncelik vermiştir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Eğer bir dost edinecek olsaydım Ebu Bekir'i dost edinirdim; ne var ki, Allah beni kendisine dost edindi." (Buhari; Müslim; Tirmizi; Ahmed, el-Müsned) buyurmuştur. Herkim Ali (ra)'nın Ebu Bekir (ra)'dan önce müslüman olduğuna inanırsa, hata ve yanılğı üzeredir çünkü (Ebu

Bekir) 35 yaşındayken müslüman olmuştur ve o zaman Ali (ra) daha 7 yaşında bir çocuktur. İslam'ın hükümleri, hadler ve dini yükümlülükler ona uygulanmamaktaydı.

Müslüman için hayrı ve şerri ile Kaza ve Kadere iman etmek ve Kaza ve Kader'in kabul edilen ve kabul edilmeyen tüm yönleriyle Allah'tan olduğuna iman etmesi zorunludur. Allah (subhanehu ve teala) cenneti mahlukatı yaratmadan yaratmıştır ve onu hakedenleri yaratmıştır. Onun nimetleri sürekli. Herkim cennetin bazı kısımlarının atıl olduğunu düşünürse kafirdir hakeza Allah cehennemi ve varislerini de yaratmıştır. Cezası sürekli. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şefaati ile cehennemden çıkanlar olacaktır. Rü'yetullah (Allah'ın Cennette Mü'min kulları tarafından görülmesi), Allah'ın Musa (as) ile konuşması ve O'nun İbrahim (as)'ı halil edinmesi inancı muhafaza edilmelidir.

Mizan haktır, Sırat (Köprüsü) haktır, Peygamberler haktır, İsa (as) Allah'ın kulu ve elçisidir. Havz'a, şefaate, Arşa, Kürsiye, ölüm meleğinin ruhları aldığına ve (ruhların) vücutlara döndürülüp imandan, tevhidten ve peygamberden sorulacağına iman etmek gerekir. İsrail'in üfleyeceği Sur'a iman etmek gerekir. Ayrıca, Medine'de bulunan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, Ebu Bekir (ra)'nın ve Ömer (ra)'nın mezarlarının onlara ait olduğuna da iman etmek gerekir. Mü'minin kalbinin Allah'ın iki parmağı arasında olduğu gerçeğine (de) iman etmek gerekir. Deccal, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ümmetinde ortaya çıkacak ve İsa (as) Lud (kapısın)da gelerek onu öldürecektir. (Bunlar) Ehl-i Sünnet alimleri(nin görüşleridir) bundan her neyi inkar ederlerse, onlar inkarcıdır, bidatlerden sakının!

Bu ümmette Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra hiç kimse Ebu Bekir (ra)'dan daha faziletli değildir. Ondan sonra Ömer (ra)'dan daha faziletli hiç kimse yoktur ve Ömer (ra)'dan sonra Osman (ra)'dan daha faziletli hiç kimse yoktur. Bu bizim üç halife hakkındaki sözümüzdür, Ali (ra) hakkında sükut ederiz. Abdullah ibni Ömer (ra)'nın onların üstünlükleri ve tercih edilmeleriyle alakalı rivayetleri sahihtir. 4 Halife'nin herbiri Raşid Mehdiyin'dir. Bizler (cennetle müjdelenen) 10 kişi hakkında şehadet etmekteyiz ki, onlar cennet ehli. İsimleri: Ebu Bekir (ra), Ömer (ra), Osman (ra), Ali (ra), Talha (ra), Zubeyir (ra), Sa'd (ra), Sa'id (ra), Abdu'r-Rahman ibni Avf (ra) ve Ebu Ubeyde ibni el-Cerrah (ra)'dır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in cennetle müjdeledikleri kimselerdir ve biz de onların cennet ehli olduğunu tasdik (ederek beyan) ederiz.

Bizim nazarımızda Refu'l-Yedeyn (namazda rükudan önce ve sonra tekbirlerden sonra elleri kaldırmak) ve (namazda Fatiha okunduktan sonra) amin sözünü açıktan yüksek sesle söylemek hayrı arttırmanın bir vesilesidir. Yöneticilerin hayırlı, metanetli ve dürüstlüğü için dua edilmelidir. Onlara kılıç çekilmemeli, onlara ihtilaflı meselelerde savaş açılmamalı, ne de bir kimse şu ve şu cennet ehliendendir demek zorunda bırakılmalıdır. Ancak, bu Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in cennetle müjdelediği Aşereyi Mübeşşere (den olan on kişi) için söylenebilir.

Ancak Allah (subhanehu ve teala)'nın kendisi hakkında belirttiği sıfatlara değin ve Allah'ın kendisini tenzih ettiği şeylerden Allah'ı tenzih et. Heva ehli ile tartışmaktan sakın. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının hatalarını dile getirmekten kendini alıkoy, onların faziletlerinden bahset ve onların aralarındaki karşılıklı ihtilaftar hakkında sükut et. Dini meseleleri ehli bidatten olanlardan danışma ne de onlarla birlikte seyahet et. Meşru nikah için veli, (nikah için verilen) hutbeyi dinleyen kimseler ve iki adil şahit şartı vardır. Muta (nikahı) Hesap Gününe kadar haramdır. Her salih kimsenin ve de fasık olan kimsenin dahi arkasında namazını kıl. Kible ehli olan her kimsenin cenaze namazını kıl, çünkü onun işi Allah'a kalmıştır. Her imam ve emire itaat et. (Onlarla birlikte) Cihada ve hacca iştirak et.

Cenaze namazının tekbirleri dördtür, eğer imam beş defa tekbir getirirse, sen de (imama uyararak) Ali (ra)'nın yaptığı gibi beş defa tekbir getir. İmam'ın tekbir getirdiği kadar tekbir getirmek Abdullah İbni Me'sud (ra)'nın sözüdür ancak (İmam) Şafi'i bu hususta bana muhalefet etmiştir. (İmam Şafi'i) eğer imam dörtten fazla tekbir getirirse kişinin namazı iade etmesi gerektiğini söyler ve bana isnadıyla birlikte Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in cenaze namazında dört tekbir getirdiği bir hadis sundu.

Çoraplar üzerine mesh etmek (seferi için) üç gün ve gece, mukim için 1 gün ve gecedir. Nafile namaz 2 rekattır. Bayram Namazından önce kılınan bir namaz yoktur. Her (hangi bir) camiye girersen oturmadan iki rekat (Tahiyyetü'l-Mescid) namazı kıl. Vitir (namazı) tek rekattır. (Farz Namazlardan önce) ikamet (getirmek) zorunludur.

Ehl-i Sünnet mensuplarını, her ne hataları olursa olsun, heva ehlinden üstün tutarım. Allah sana ve bizlere İslam ve sünnet üzere ölmeyi nasip

etsin ve (sünnetin) ilmini bizlere versin!

Şeyhu'l-İslam Herevi sürgün edildiğinde bütün kitaplarını bırakmış ancak bu risaleyi yanına almıştır. İbni Mendeh şöyle demiştir: Herkim bu nasihatî dinler ve (gereğiyle) amel ederse, o kimse için şu ayet(de vurgulanan hususa) "Doğrusu benim (ihlaslı) kullarım üzerinde senin (ey İblis) hiçbir hakimiyetin yoktur." (el-İsra 17/65; el-Hicr 15/42) layık olur. (İbni Mendeh) hutbelerine başlarken bu risaleyi sıkça okurdu. Hafız İbni Kayyım kitaplarının çoğuna bu risale ile başladığı.

وبه قَالَ: الحسن بن إِسْمَاعِيلَ قِيلَ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ وَأَنَا أَسْمَعُ كَمْ يَكْفِي الرَّجُلُ
مِنَ الْحَدِيثِ حَتَّى يُمْكِنَهُ أَنْ يَفْتِيَ بِكَفِيَةِ مِائَةِ أَلْفٍ قَالَ: لَا قِيلَ مِائَتَا أَلْفٍ قَالَ: لَا قِيلَ ثَلَاثُمِائَةٍ
أَرْجُو: أَلْفٍ قَالَ: لَا قِيلَ أَرْبَعُمِائَةٍ أَلْفٍ قَالَ: لَا قِيلَ خَمْسُمِائَةٍ أَلْفٍ قَالَ

Tabakat'ul hanabile'de aynı yerin devamında geçen başka bir nükteyi önemine binaen okuyucularla paylaşmak istiyoruz.

"Hasen bin İsmail'in naklettiğine göre İmam Ahmed'e "Bir kişinin fetva verebilmesi için kaç hadis bilmesi gerekir" diye soruldu. "Yüzbin hadis yeter mi" denildiğinde İmam "Hayır" cevabını verdi. "200 bin" denildiğinde yine "hayır" dedi. 300 bin ve ardından 400 bin denildiğinde yine "hayır" dedi. Nihayet 500 bin denildiğinde "Umarım (yeterli olur)" dedi."

O dönemlerde hadislerin şimdiki gibi sadece metin olarak değil, sened ve metin beraber zaptedildiğini düşünecek olursak günümüzde bırakın 500 bin hadisi ravileriyle beraber bilmeyi, 500 tane hadisi takılmadan sırf metin olarak nakletmekten dahi aciz olduğu halde fetva vermeye kalkanların ne kadar acınacak bir halde olduğu iyice anlaşılır. Artık ibret alanlar ibret alsınlar.

Ahmed ibni Hanbel'in Akaide Dair Görüşleri¹

Ahmed ibni Hanbel'e tevekkül hakkında sorulduğunda şöyle cevap vermiştir: "Halktan gelecek olandan ümidini kesmektir." (İbni Ebi Ya'la, Tabakatü'l-Hanabile, 1/416)

Ahmed ibni Hanbel dedi ki: "Allah (subhanehu ve te'ala) hal-i hazırda mütevekkilimdir. Kur'an Allah kelamı olup, hiçbir şekilde mahluk (yaratılmış) değildir. Allah kendisini tavsif ettiği şeyden başka bir şeyle nitelenemez." (Hanbel ibni İshak, Kitabu'l-Mihne/Zikru Mihneti İmam Ahmed ibni Hanbel, 68)

Ebu Bekr el-Mervezi: "Ahmed ibni Hanbel'e Cehmiyye'nin sıfatlar, Allah'ı görme, isra ve arş hakkında inkar ettikleri hadisleri sordum. Bu hadislerin sahih olduklarını söyledikten sonra şöyle dedi: Ümmet bunu kabul etmiştir. Haberler geldiği gibi geçerlidir." diye nakletmiştir. (İbni Ebi Ya'la, Tabakatü'l-Hanabile, 1/56)

Abdullah babası Ahmed ibni Hanbel'den es-Sünne'de şöyle rivayet etmiştir: "Kim Allah'ın konuşmadığını iddia ediyorsa o kafirdir. Ancak biz bu konudaki hadisleri olduğu gibi rivayet ediyoruz." (Ahmed ibni Hanbel, es-Sünne, 71, #350)

Lalekai: "İmam Ahmed ibni Hanbel'e Allah'ı görme hakkındaki hadisler sorulunca şöyle cevap verdi: Bu hadisler sahihtir. Bunlara iman ettiğimizi ikrar ederiz. Biz Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den iyi bir isnadla rivayet edilen her şeye iman edip onu ikrar ederiz." şeklinde rivayet

¹ HADİS EDEBİYATINDA KİTABÜ'S-SÜNNE'LER ve AHMED B. HANBEL'İN KİTABÜ'S SÜNNE'Sİ isimli bir yüksek lisans tezinden düzenlenerek alıntılanmıştır.

etmiştir. (Lalikai, Şerhu İtikadi Ehli's-Sünne ve'l-Cemaa, 2/507)

Ahmed ibni Hanbel Müsedded'e yazdığı mektupta şöyle demiştir: "Allah (subhanehu ve te'ala)'yı, O'nun kendisini vafettiği gibi vafederiz. Allah (subhanehu ve te'ala)'nın kendisi hakkında nefyettiğini siz de nefyedin." (İbnü'l-Cevzi, Menakıbu İmam Ahmed ibni Hanbel, 221)

Ahmed ibni Hanbel: "Cehm ibni Safvan, Allah (subhanehu ve te'ala)'yı Kitab'ında ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Sünneti'nde nitelendiği gibi tavsif eden kimsenin müşebbiheden sayılıp kafir olacağını zannediyor." dedi. (Ahmed ibni Hanbel, er-Red ale'l-Cehmiyye, 104)

Ahmed ibni Hanbel: "Biz Allah (subhanehu ve te'ala)'nın, arşı üzerinde, dilediği keyfiyette, sınırlardan münezzeh, tüm vafedicilerin tanımlayamayacağı ve ona sınır koyamayacağı bir halde olduğuna iman ediyoruz. Allah (subhanehu ve te'ala)'nın sıfatı O'ndandır ve O'nundur. O kendisini vafettiği gibidir. O'nu gözler idrak edemez." demiştir. (İbni Teymiyye, Der'u Tearuzi'l-Akli ve'n-Nakl, 2/30)

Ahmed ibni Hanbel: "Kim ahirette Allah'ın görülmeyeceğini zannediyorsa, o, Kur'an'ı yalanlayan bir kafirdir." demiştir. (İbni Ebi Ya'la, Tabakatü'l-Hanabile, 1/59, 1/145)

Abdullah ibni Ahmed şöyle demiştir: " Babama 'Allah Musa (aleyhi selam)'a ses ile konuşmadı.' diyen kimseler hakkındaki görüşünü sordum. Bana: Allah (subhanehu ve te'ala) Musa ile sesini duyurarak konuşmuştur, işte hadisler, biz bunları bize geldiği gibi rivayet ediyoruz, dedi." (İbni Ebi Ya'la, Tabakatü'l-Hanabile, 1/185)

Abdus ibni Malik el-Attar şöyle rivayet etmiştir: "Ahmed ibni Hanbel'i şöyle derken duydum: Kur'an Allah (subhanehu ve te'ala) kelimidir. Mahluk değildir. Sakın mahluk değildir demekten çekinme. Zira Allah (subhanehu ve te'ala)'nın kelamı kendisindendir. O'ndan olan hiçbir şey mahluk değildir." (Lalikai, Şerhu İtikadi Ehli's-Sünne ve'l-Cemaa, 1/157)

Ahmed ibni Hanbel, Müsedded'e yazdığı mektupta: "Kaderin hayrına, şerrine, acısına tatlısına iman ederiz." demiştir. (İbnü'l-Cevzi, Menakıbu İmam Ahmed ibni Hanbel, 165, 172)

Ebu Bekr el-Mervezi: "Ebu Abdullah'a (Ahmed ibni Hanbel'e) kader hakkında soruldu. O da hayır ve şer, kulların üzerine takdir edilmiştir, dedi. Hayrı ve şerri Allah (subhanehu ve te'ala) mı yaratmıştır diye sorulunca da: Evet Allah (subhanehu ve te'ala) takdir etmiştir, dedi." (el-Hallal, Kitabü's-Sünne, 3/543, #900)

Muhammed ibni Ebi Harun ve Muhammed ibni Ca'fer Ebu'l-Harisin kendilerine şöyle söylediğini rivayet etmiştir: "Ebu Abdullah'ı (Ahmed ibni Hanbel'i) şöyle söylerken duydum: Allah (subhanehu ve te'ala), itaati ve ma'siyeti takdir ettiği gibi, hayrı ve şerri de takdir etti. Kim, Allah (subhanehu ve te'ala) katında 'said' yazılmışsa o mü'mindir. Kim, 'şaki' olarak yazılmışsa o da kafirdir." (el-Hallal, Kitabü's-Sünne, 3/537-538, #888)

Abdullah ibni Ahmed şöyle nakletmiştir: "Ali ibni el-Cehm, babama kadercilikle ilgili konuşanların kafir olup olmadıklarını sordu. Babam da eğer ilmi inkar ederse, Allah (subhanehu ve te'ala) yaratmadan önce 'Alim' değildi derse Allah'ın ilmini inkar etmiş ve küfre düşmüş olur." (Abdullah ibni Ahmed ibni Hanbel, Kitabü's-Sünne, 119, #667)

Abdullah ibni Ahmed: "Bir keresinde babama kadercinin arkasında namaz kılınıp kılınmayacağını sordum. Bana: Eğer bunun için insanlarla cedelleşiyor ve buna davet ediyorsa, ardında namaz kılma dedi."
(Abdullah ibni Ahmed ibni Hanbel, Kitabü's-Sünne, 119, #666)

Ahmed ibni Hanbel: "İmanın en faziletli hasleti, Allah (subhanehu ve te'ala) için sevmek ve Allah (subhanehu ve te'ala) için buğzetmektir."
(İbni Ebi Ya'la, Tabakatü'l-Hanabile, 2/275)

Abdullah ibni Ahmed şöyle dedi: "Babama 'irca' hakkında soru sorulurken duydum. Dedi ki: İman söz ve ameldir, artar ve eksilir. Kişi zina ettiğinde, şarap içtiğinde imanı eksilir." (Abdullah ibni Ahmed ibni Hanbel, Kitabü's-Sünne, 81, #417)

Ahmed ibni Hanbel: "İman, haberde geldiği gibi artar ve eksilir: 'İmanı en olgun olan mü'min, ahlakı en güzel olandır.'" diyerek hakkında hadis bulunan bir konuda yorum yapmamıştır. (İbnü'l-Cevzi, Menakıbu İmam Ahmed ibni Hanbel, 153, 168, 173)

Ebu Davud Süleyman ibni Eş'as Ahmed ibni Hanbel'den şöyle rivayet etmiştir. "Namaz, zekat, hac ve iyilik (birr) imandandır. Günahlar imanı eksiltir. Bir kişi namaz kılmam derse kafirdir." (el-Hallal, Kitabü's-Sünne, 3/584, #1020)

Abdullah ibni Ahmed: "Babama iman söz ve ameldir, artar ve eksilir diyen fakat istisnada bulunmayan kimse mürci midir? diye sordum. Bana: Umarım ki mürci değildir, dedi. Daha sonra da şöyle devam etti: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kabir ehli için söylediği:

‘İnşallah biz de size yetişiciyiz/kavuşacağız.’ (Müslim, et-Tahare, #12; Cenaiz, #35) Hadisi istisna yapmayan kimse aleyhine delildir.” diyerek Ahmed ibni Hanbel’in imanda istisna hakkındaki görüşünü nakletmiştir. (Abdullah ibni Ahmed ibni Hanbel, Kitabü’s-Sünne, 81, #418)

Ahmed ibni Hanbel: “Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in ashabının hepsinin iyiliklerinden bahsedip kötülüklerinden sözetmemek, aralarında çıkan anlaşmazlıkları körüklememek sünnettendir. Onlardan herhangi birine dil uzatan kimse bid’at ehli ve bir rafizidir. Allah (subhanehu ve te’ala), o aşırıya gidenlerin ne nafilisini ne de farzını kabul edecektir. Ashabı sevmek sünnettir. Onlara dua etmek Allah’a (subhanehu ve te’ala) yakınlıktır. Onlara tabi olmak vesiledir. Onların izinden gitmek fazilettir. Hiç kimsenin Onlardan herhangi birinin aleyhine konuşup onları yaralamaya ya da ayıplayıp eksik görmeye hakkı yoktur. Kim böyle yaparsa, Sultan’a onları cezalandırmak vacib olur. Böyle kimselerin bağışlanmaları da caiz değildir.” (İbnü’l-Cevzi, Menakıbu İmam Ahmed ibni Hanbel, 170)

Ahmed ibni Hanbel Müsedded’e yazdığı mektupta ashab hakkında şunları söylemiştir: “Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Talha, Zübeyr, Sa’d, Abdu'r-Rahman ibni Avf, Ebu Ubeyde el-Cerrah (radiyallahu anhuma ecmain), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in cennetle müjdelediği sahabilerdir. Biz de onların cennetlik olduğuna iman ederiz.” (İbnü’l-Cevzi, Menakıbu İmam Ahmed ibni Hanbel, 170)

Abdullah ibni Ahmed: “Babama imamlar hakkında sordum. Bana Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali (radiyallahu anhuma ecmain)'dir. dedi.” diye rivayet etmiştir. (Abdullah ibni Ahmed ibni Hanbel, Kitabü’s-Sünne, 235, #1275)

Abdullah ibni Ahmed babasına Ali (radiyallahu anh)'ın halife olmadığını söyleyenler hakkında sorduğunda Ahmed ibni Hanbel: "Bu çok yanlış ve deli saçması bir sözdür." dedi. (Abdullah ibni Ahmed ibni Hanbel, Kitabü's-Sünne, 235, #1277)

Ahmed ibni Hanbel: "Ali ibni Ebi Talib (radiyallahu anh)'ın dördüncü halife olduğunu kabul etmeyen kimse ile ne konuşun ne de nikah yapın."diyerek haricilerle münasebette bulunulmaması gerektiğini belirtmiştir. (İbni Ebi Ya'la, Tabakatü'l-Hanabile, 1/45)

Ubeydullah ibni Ahmed: "Babam bize şöyle nasihatte bulundu: 'Sünneti terk etmeyiniz. Allah (subhanehu ve te'ala), hadisle size pek çok hayırlar verir. Siz, siz olun sakın ve cedel ve tartışmaya girmeyin. Zira kelamcı felaha kavuşamaz. Çünkü kelam hayra davet etmez. Ne kelamı ne de cedeli seviyorum. Sünnet sarılın. Sahabenin yolundan gidin. Kendisinden yararlanacağınız fıkhi tahsil ediniz. Kalbinde eğrilik olan sapkınların ve riyakarların kelamını terk edin. Cedelleşmeyin. Biz bizden öncekilerin böyle sözlerle hiçbir alakaları olmadığını gördük. Onlar kelamcılardan kaçınırlardı. Kelamcılığın sonu hayır değildir. Allah (subhanehu ve te'ala) bizi ve sizi fitnelerden korusun. Bizi de sizi de helak olmaktan beri kılsın." diyerek Ahmed ibni Hanbel'den gereksiz tartışmalardan sakındırması ile ilgili sözlerini nakletmiştir. (İbni Batta, el-İbane, 4/539)